

آزمون علمی اصول - حلقه‌ت - پایه ۶ - مرحله اول

توجه: لطفاً با دقت به سوالات پاسخ دهید. (هر چهار پاسخ غلط، یک نمره منفی دارد)

۱. فعل معصوم ع با کدام «دلاله» دال بر «عدم حرمت» است؟

- ا. دلالت عقلی انی یقینی   ب. دلالت عقلی لمی یقینی   ج. دلالت شرعی ظنی معتبر   د. دلالت شرعی یقینی

۲. کدام گزینه دربارهٔ مجمل صحیح است؟

- ا. بدل الدلیل الشرعی علی امور علی نحو لا یتحمّل بحسب نظام اللغة سوی إفادة الأمور و هو حجة مطلقاً
- ب. بدل الدلیل الشرعی علی أحد أمرین أو أمور علی نحو تكون صلاحیة لإفادة أی واحد منها أقل صلاحیة لإفاده غیره بحسب نظام اللغة و هو لیس بحجة مطلقاً
- ج. بدل الدلیل الشرعی علی أحد أمرین أو أمور علی نحو تكون صلاحیة لإفادة أی واحد منها مکافئة لصلاحیة لإفاده غیره بحسب نظام اللغة و هو حجة فی إثبات الجامع
- د. بدل الدلیل الشرعی علی امور علی نحو یتحمّل بحسب نظام اللغة سوی إفادة ذلك المدلول و هو لیس بحجة مطلقاً

۳. تفاوت «نص» و «ظاهر» در چیست؟

- ا. دلیلی معارض با نص وجود ندارد ولی گاهی دلیل دیگری با ظاهر تعارض می‌کند
- ب. در مدلول آن احتمال دیگری داده نمی‌شود ولی در مدلول ظاهر احتمال مرجوح دیگری وجود دارد
- ج. در قرآن آمده و حجت است ولی ظاهر در روایات آمده و با وجود که دلیل بر اعتبارش، حجت است
- د. مدلول نص بر احتمال مقابلش اولویت دارد؛ ولی احتمال مدلول در ظاهر و مقابلش مساوی است

۴. آیا «دلیل مجمل» حجت است؟

- ا. لیس بحجة   ب. حجة مطلقاً   ج. حجة فی الجامع مطلقاً   د. حجة فی الجامع إذا کان له أثر

۵. اعتبار کدام مورد با «سکوت شارع» ثابت می‌شود؟

- ا. سیره متشرعه   ب. سیره عقلانی   ج. سیره متشرعه و سیره عقلانی   د. ارتکاز عقلانی

۶. موضوع الحجیة هو الظهور علی مستوی ..... .

- ا. الدلالة التصوریة التي یعیّن لنا عادة الظهور التصدیقی
- ب. الدلالة التصوریة التي یعیّنها لنا عادة الظهور التصدیقی
- ج. الدلالة التصدیقیة التي یعیّن لنا عادة الظهور التصوری
- د. الدلالة التصدیقیة التي یعیّنها لنا عادة الظهور التصوری

۷. کدام عبارت دربارهٔ «احتمال وجود قرینه متصله» صحیح است؟

- ا. کالقطع بها یوجب عدم جواز الأخذ بالظهور
- ب. کالقطع بها لا یوجب عدم جواز الأخذ بالظهور
- ج. یوجب عدم جواز الأخذ بالظهور بخلاف القطع
- د. لا یوجب عدم جواز الأخذ بالظهور بخلاف القطع

* قال رجل: «جننی بأسد» و أعنی به الرجل الشجاع»

۸. کدام گزینه دربارهٔ عبارت «جننی بأسد و أعنی به الرجل الشجاع» صحیح است؟

- ا. تنها ظهور تصدیقی مجازی دارد   ب. تنها ظهور تصویری دارد
- ج. ظهور تصدیقی آن مطابق ظهور تصویری آن است   د. ظهور تصدیقی آن با ظهور تصویری آن متفاوت است

۹. به نظر مصنف، کدام گزینه «مشابه» است؟

- ا. هر آنچه نص نباشد   ب. ظواهر   ج. مجملات   د. ظواهر و مجملات

۱۰. کدام گزینه دربارهٔ «روایات ناهی از رجوع به ظواهر قرآن» صحیح است؟

- ا. موافق کتاب‌اند؛ چون در کتاب، نهی از اتباع ظن شده است   ب. موافق کتاب‌اند؛ چون در کتاب، نهی از اتباع مطلق غیر علم شده است
- ج. مخالف کتاب‌اند؛ چون قرآن به صورت تبیان و هدایت و بلاغ نازل شده است   د. مخالف کتاب‌اند؛ چون قرآن فرموده که عمل به خبر ثقه به تبیین نیاز ندارد

۱۱. مصنف کدام پاسخ به روایات ناهی از «تفسیر به رأی قرآن کریم» را بهتر می‌داند؟

ا. حمل اللفظ علی معناه الظاهر لیس تفسیراً ب. کلمة الرأى منصرفه إلى الحدس و الاستحسان

ج. حمل اللفظ علی معناه الظاهر إن كان واضحاً لیس تفسیراً بالرأى د. إطلاق الروایات المذكورة يصلح أن يكون رادعاً عن السيرة علی العمل بالظواهر

۱۲. اگر مراد از مخالفت در روایاتی که دلالت بر ابطال مخالف کتاب دارند، مخالفت با واقع مضمون کتاب باشد چگونه دلالت بر حجیت ظهور دارد؟

ا. با دلالت مطابقی ب. با دلالت مفهومی ج. با اطلاق لفظی د. با اطلاق مقامی

۱۳. ما دلّ علی طرح ما ورد عنهم علی الكتاب و الإحجام عن العمل بما كان مخالفاً له يدلّ علی ..... .

ا. عدم جواز العمل بالظواهر إن یرد من المخالفة، المخالفة للمضمون القرآنی ب. عدم جواز العمل بالظواهر إن یرد من المخالفة، المخالفة للنص

ج. جواز العمل بالظواهر إن یرد من المخالفة، المخالفة لظاهر الكتاب د. عدم جواز العمل بالظواهر مطلقاً

۱۴. در فرض تعارض روایات دالّ بر «حجیت ظواهر کتاب» با اخبار دالّ بر «نفي حجیت ظواهر کتاب» کدام گزینه صحیح است؟

ا. إن قدّمت الروایات الدالّة علی حجیّة ظواهر الكتاب فهو و إن تكافأ الفريقان فعلى الأقلّ يلتزم بالتساقط و يقال بالحجیّة

ب. قدّمت الروایات الدالّة علی نفي الحجیّة لموافقة الكتاب

ج. إن قدّمت الروایات الدالّة علی حجیّة ظواهر الكتاب فهو و إن تكافأ الفريقان فعلى الأقلّ يلتزم بالتساقط و يقال بعدم الحجیّة

د. یلزم الرجوع إلى أصول العملیّة بعد التساقط

۱۵. قضیه «إنّ ایجاب شیء يستلزم ایجاب مقدّمته» از قبیل کدام قضایاست؟

ا. قضایا تشکّل عناصر مشترکه فی عملیّة الاستنباط من دون ارتباط بأحكام شرعیّة معینة

ب. قضایا تشکّل عناصر مشترکه فی عملیّة الاستنباط مرتبطة بأحكام شرعیّة معینة

ج. قضایا مرتبطة بأحكام شرعیّة معینة كما فی حکم العقل بحرمة الكذب

د. قضایا مرتبطة بأحكام شرعیّة معینة كما فی حکم العقل بحرمة المخدّر قیاساً له علی الخمر

۱۶. کدام قضیه از قضایای زیر هست که هم به لحاظ صغری و هم به لحاظ کبری در علم اصول بحث می‌شود؟

ا. ایجاب شیء يستلزم ایجاب مقدّمته ب. حکم العقل بحرمة المخدّر قیاساً له علی الخمر ج. حکم العقل بحرمة الكذب د. حکم العقل بحسن العدل

۱۷. الدلیل العقلیّ المستقلّ هو الذی ..... لاستنباط الحكم منه.

ا. یحتاج إلى إثبات قضیّة عقلیّة ب. یحتاج إلى إثبات قضیّة شرعیّة

ج. لا یحتاج إلى إثبات قضیّة شرعیّة د. لا یحتاج إلى إثبات قضیّة عقلیّة

۱۸. کدام قضیه مثال برای «دلیل عقل ترکیبی موجب» نیست؟

ا. کلّ ما حکم العقل بقبحه حکم الشارع بحرّمته ب. التکلیف بغير المقدور محال

ج. وجوب شیء يستلزم وجوب مقدّمته د. وجوب الشیء يستلزم النهی عن ضدّه

۱۹. کدام گزینه منشأ «استحالة تکلیف به غیر مقدور» است؟

ا. ملاک در تکالیف ب. اراده در تکالیف لزومی ج. اعتبار و اراده در مطلق تکالیف د. اعتبار ناشی از داعی بعث و تحریک

۲۰. کدام گزینه درباره تکالیفی که مشروط به «قدرت عقلی» هستند صحیح است؟

ا. تکالیف الزامی مشروطاند ب. تکالیف الزامی و غیر الزامی طلبی مشروطاند

ج. تکالیف الزامی و غیر الزامی زجری مشروطاند د. تکالیف الزامی و غیر الزامی مطلقاً مشروطاند

۲۱. قدرت در کدام یک از «ملاک تکلیف، مبادی تکلیف و نفس تکلیف» شرط ضروری است؟

- ا. هیچ یک ب. هر سه ج. ملاک و مبادی تکلیف د. ملاک تکلیف

۲۲. قد يكون الوجوب متعلقاً بالطبیعیّ علی نحو صرف الوجود و الإطلاق البدلیّ و الحرمة متعلّقة بحصّة من حصص ذلك الطبیعیّ كما فی ..... .

- ا. «صلّ» و «لا تصلّ وقت النداء» ب. «صلّ» و «لا تنصب» ج. «أكرم العلماء» و «لا تكرم العالم الفاسق» د. «أطعم جیرانی» و «لا تحبّ عدوی»

۲۳. به نظر مصنف کدام حکم ممکن است «مشروط» شود؟

- ا. احکام تکلیفی و وضعی ب. احکام تکلیفی ج. احکام وضعی د. احکام غیر الزامی

۲۴. به نظر مصنف در «تکلیف مشروط» کدام امر «مشروط» می‌شود؟

- ا. جعل ب. مجعول ج. ملاک د. اراده

* نسبة القید إلى التقييد نسبة العلة إلى المعلول و ليس كذلك نسبته إلى ذات الواجب.

۲۵. عبارت، از خصوصیات منحصراً کدام «قید» است؟

- ا. قید الواجب ب. قید الوجوب ج. القیود التي يأخذها الشارع قیداً د. قیود تكوينیّة يفرضها الواقع بدون جعل من قبل المولی

۲۶. تحصیل کدام قید بر مکلف لازم است؟

- ا. قیود شرعی؛ چه قید واجب باشند، چه قید وجوب عقلی؛ چه قید واجب باشند، چه قیود عقلی؛ چه قید واجب باشند، چه قیود شرعی باشند، چه قیود وجوب؛ چه شرعی باشند چه عقلی

۲۷. در عبارت «إذا زالت الشمس صلّ متطهراً»، قید «زوال» و «طهارت» به ترتیب از قبیل کدام قیودند؟

- ا. قید وجوب - قید وجوب ب. قید واجب - قید واجب ج. قید وجوب - قید واجب د. قید واجب - قید وجوب

* قيل إن إرادة شيء و إيجابه يستلزمان إرادة مقدّماته و إيجابها.

۲۸. کدام ادعا مورد اتفاق قائلان به ملازمه نیست؟

- ا. الوجوب الغیری لا يمكن أن يسبق الوجوب النفسی فی الحدوث ج. الوجوب الغیری متعلّق بالحصّة الموصولة من المقدّمة إلى ذیها
ب. لا يمكن أن يتعلّق الوجوب الغیری بقیود الوجوب النفسی د. الوجوب الغیری ليس له حساب مستقلّ فی عالم الإدانة و استحقاق العقاب

۲۹. نظر مصنف درباره مسئولیت مکلف در قبال «مقدمات مفوته» چیست؟

- ا. هیچ مسئولیتی ندارد ب. کاملاً مسئول است
ج. در مقدمات مفوته دائمی واجب، مسئول است و در غیر آنها مسئولیت ندارد د. در مقدمات مفوته غیر دائمی واجب، مسئولیت دارد و در غیر آنها مسئولیت ندارد

۳۰. نظر مصنف در مورد «امکان شرط متأخر» چیست؟

- ا. ممکن ب. محال ج. در واجب ممکن است در وجوب، محال د. در وجوب ممکن است در واجب، محال

۳۱. نظر مصنف درباره «امکان واجب معلق» چیست؟

- ا. ممکن ب. مستحیل
ج. إن قلنا باستحالة الشرط المتأخّر للحکم، كان الواجب المعلق مستحیلاً د. إن قلنا بإمكان الشرط المتأخّر للحکم، كان الواجب المعلق مستحیلاً

۳۲. کدام گزینه درباره «تعجیز نفس از نماز با وضو» صحیح است؟

- ا. قبل از فعلیت وجوب، تعجیز جایز است و بعد از فعلیت وجوب، تعجیز جایز نیست ب. قبل از فعلیت وجوب، تعجیز جایز نیست و بعد از فعلیت وجوب، تعجیز جایز است
ج. اگر قدرت در تکلیف به صورت شرعی دخیل باشد، تعجیز جایز نیست د. اگر قدرت در تکلیف به صورت عقلی دخیل باشد، تعجیز جایز است

۳۳. به نظر مصنف وجه استحالة «اخذ علم به حکم در موضوع حکم» چیست؟

- ا. اجتماع ضدین ب. دور ج. تناقض د. تسلسل

* فی هذا النوع يستلزم أن يكون الحسن و التیح مستلزماً للحکم الشرعیّ و إنّما للزم التسلسل.

۴۵. کدام گزاره صحیح و از مصادیق عبارت بالاست؟

أ. حکم العقل - بأنه مدرک - بحسن الصدق ب. حکم العقل - بأنه حاکم - بحسن الصدق

ج. حکم العقل - بأنه مدرک - بحسن الوضوء باعتباره طاعة لأمر شرعیّ د. حکم العقل - بأنه حاکم - بحسن الوضوء باعتباره طاعة لأمر شرعیّ

۴۶. در هنگام شک در تکلیف، مسلک مصنف با مشهور در کدام یک از قاعده اولیه و ثانویه متفاوت است؟

أ. قبح عقاب بلا بیان و برائت عقلی - حق الطاعة و احتیاط عقلی ب. حق الطاعة و احتیاط عقلی - قبح عقاب بلا بیان و برائت عقلی

ج. قبح عقاب بلا بیان و برائت شرعی - حق الطاعة و احتیاط عقلی د. حق الطاعة و احتیاط شرعی - قبح عقاب بلا بیان و برائت عقلی

۴۷. مصنف کدام گزینه را اشکال استدلال بر برائت به وسیله روایت «ما حجب الله علمه عن العباد فهو موضوع عنهم» می داند؟

أ. أن الحجب هنا أسند إلى الله تعالى فيختص بالأحكام المجهولة التي ينشأ عدم العلم بها من قبل الشارع لإخفائه لها ب. أن هذه الرواية مختصة بالشبهات الموضوعية

ج. أن موضوع القضية ما حجب عن العباد، فتختص بما كان غير معلوم لهم جميعاً د. گزینه الف و ج

۴۸. به نظر مصنف استدلال به کدام دلیل بر برائت، تام و بدون اشکال است؟

أ. «لا يكلف الله نفساً إلا ما آتاها» ب. «وما كنا معذبين حتى نبعث رسولاً»

ج. و ما كان الله ليضلّ قوماً بعد إذ هداهم حتى يبين لهم ما يتقون إن الله بكلّ شيء عليم د. كلّ شيء فيه حلال و حرام فهو لك حلال حتى تعرف الحرام منه بعينه فتدعه

۴۹. مصنف کدام گزینه را اشکال استدلال بر احتیاط به وسیله روایت «أورع الناس من وقف عند الشبهة» می داند؟

أ. المراد بالشبهة، ما يشبه الحقّ شبهاً صورياً ب. لم يدلّ دليل على وجوب الأورعية

ج. أنّها تأمر بالكفّ من أجل مراجعة الإمام و أخذ الحكم منه د. أنّها مختصة بالشبهة البدوية

۵۰. در کدام یک از مواضع «شبهة وجوبية موضوعية»، «شبهة استحبابية حكمية» و «شبهة محصورة مقرون به علم اجمالی» برائت جاری نمی شود؟

أ. اولی و دومی ب. اولی و سومی ج. دومی و سومی د. هر سه